

ՀՀ ԿԱ պետական եկամուտների կոմիտե

Հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողով

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ 42/1

23 դեկտեմբերի 2016թ.

Քննարկվեց «Վաղարշ» ՍՊԸ գանգատը ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ հարկ վճարողի գույքի վրա արգելանք դնելու մասին 04.11.2016թ. թիվ 033832 որոշման դեմ:

«Վաղարշ» ՍՊԸ գանգատում բերված փաստարկները.

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ աշխատակազմի իրավաբանական վարչության 8-րդ բաժնի գլխավոր մասնագետ Հ.Ղազարյանի և առաջատար մասնագետ Ա.Գալստյանի կողմից 04.11.2016թ. կայացվել է թիվ 033832 որոշումը (այսուհետ նաև՝ Վարչական ակտ)՝ «Վաղարշ» ՍՊԸ-ին սեփականության իրավունքով պատկանող անշարժ գույքի, տրանսպորտային միջոցների, ՀՀ առևտրային բոլոր բանկերում առկա բանկային հաշվեհամարների, ինչպես նաև դրամարկղի վրա՝ 4.638.795 ՀՀ դրամի չափով արգելանք դնելու մասին:

Համաձայն «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 55-րդ հոդվածի՝ վարչական ակտն իր բովանդակությամբ պետք է համապատասխանի դրա ընդունման համար օրենքով սահմանված պահանջներին, նշում պարունակի այն բոլոր էական փաստական և իրավաբանական հանգամանքների վերաբերյալ, որոնք վարչական մարմնին հիմք են տվել ընդունելու համապատասխան որոշում: Բացի այս, վարչական ակտը պետք է պարունակի ակտով լուծվող հարցի նկարագրությունը (նկարագրական մաս), ակտի ընդունման հիմնավորումը (պատճառաբանական մաս), ընդունված որոշման շարադրանքը (եզրափակիչ մաս), ակտի գործողության ժամկետը, եթե ակտն ընդունվում է որոշակի ժամկետով: Նույն օրենքի 57-րդ հոդվածի համաձայն՝ գրավոր վարչական ակտը պետք է պարունակի հիմնավորում, որում պետք է նշվեն համապատասխան որոշում ընդունելու բոլոր իրավական հիմքերը:

Համաձայն «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի 30.2 հոդվածի՝ գույքի արգելանքը հարկային մարմնի կողմից վերահսկվող եկամուտների գծով պարտավորության կատարումն ապահովելու նպատակով հարկ վճարողի գույքային իրավունքների սահմանափակման միջոցով հարկային մարմնի կողմից իրականացվող գործողություն է: Արգելադրումն իրականացվում է բանկային հաշիվներին առկա դրամական միջոցների արգելադրման, ինչպես նաև գույքի տնօրինման, տիրապետման կամ օգտագործման իրավունքի սահմանափակման միջոցով՝ հարկային մարմնի կողմից վերահսկվող եկամուտների գծով պարտավորությունների չափով:

Հարկային մարմնի կողմից վերահսկվող եկամուտների գծով չկատարված պարտավորության չափը հինգ հարյուր հազար կամ ավելի դրամ կազմելու դեպքում, եթե հարկային մարմնի կողմից իրականացված վարչական վարույթի ընթացքում արդեն իսկ ձեռք բերված ապացույցները բավարար հիմք են տալիս ենթադրելու, որ հարկ վճարողը կարող է թաքցնել, փչացնել կամ սպառել վարչական ակտի կատարման համար անհրաժեշտ գույքը, ապա հարկային մարմնի ղեկավարն օրենքով սահմանված կարգով իրավունք ունի հարկ վճարողի գույքի վրա արգելանք դնելու մասին հանձնարարագիր հրապարակել: Արգելանք դնելու մասին

հանձնարարագրում նշվում են արգելանք դնելու իրավական հիմքերը: Արգելանք դնելիս հանձնարարագրի պատճենը ներկայացվում է հարկ վճարողին:

Հարկային մարմնի կողմից գույքի արգելանքը կարող է կիրառվել միայն հարկային մարմնի կողմից վերահսկվող եկամուտների գծով պարտավորության կատարումն ապահովելու նպատակով: Արգելադրման ենթակա է միայն այն գույքը, որն անհրաժեշտ է հարկային մարմնի կողմից վերահսկվող եկամուտների գծով պարտավորության կատարումն ապահովելու համար՝ հարկային մարմնի կողմից վերահսկվող եկամուտների գծով պարտավորությունների չափով: Հարկ վճարողի այլ գույքի վրա արգելանք դնելիս կազմվում է արձանագրություն: Արձանագրությունում կամ դրա հավելվածում նկարագրվում և ըստ անվանումների նշվում են արգելադրվող գույքի անվանումը, քանակը, անհատական հատկանիշները, հաշվեկշռային արժեքները: Նշված արձանագրությունը հարկ վճարողի գույքի արգելադրման որոշման անբաժանելի մասն է:

Արգելանք դնելիս այն իրականացնող պաշտոնատար անձը յուրաքանչյուր դեպքի համար որոշում է սահմանափակման տեսակները, ծավալները՝ հաշվի առնելով գույքի հատկանիշները, սեփականատիրոջ կամ տիրապետողի համար դրա նշանակությունը և պարտավորության չափը: Որոշման պատճենը ոչ ուշ, քան այն ընդունելու հաջորդ օրը, պատշաճ ձևով ուղարկվում է հարկ վճարողին, ինչպես նաև այլ անձանց ու մարմիններ:

Հարկային մարմնի գործողություններին, այդ թվում՝ կայացված որոշմանը տրվող իրավական գնահատական

1. Վարչական ակտը չի բավարարում «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի վերը նշված հոդվածների պահանջներին, քանի որ չի պարունակում այն բոլոր էական փաստական և իրավաբանական հանգամանքները, որոնք վարչական մարմնին հիմք են տվել ընդունելու այս որոշումը: Բացի այս, վարչական ակտը չունի նկարագրական, պատճառաբանական և եզրափակիչ մաս՝ միաժամանակ չհամապատասխանելով վարչական ակտի՝ որոշակիության օրենսդրական պահանջին: Բացի այս, ակտը չի պարունակում այն իրավական հիմքերը, որոնց հիման վրա ընդունվել է այն:

2. Վարչական ակտ կազմողները խախտել են նաև «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի վերը նշված դրույթի պահանջները, քանի որ՝

ա. Հարկային մարմնի կողմից գույքի արգելանքը կարող է կիրառվել միայն հարկային մարմնի կողմից վերահսկվող եկամուտների գծով պարտավորության չափով և դրա կատարումն ապահովելու համար, իսկ այս դեպքում արգելադրված է «Վաղարշ» ՍՊԸ-ին սեփականության իրավունքով պատկանող անշարժ գույքը, տրանսպորտային միջոցները, ՀՀ առևտրային բոլոր բանկերում առկա բանկային հաշվեհամարները, ինչպես նաև դրամարկղը:

բ. Արգելանք դնելիս հանձնարարագրի պատճենը ներկայացվում է հարկ վճարողին, իսկ արգելանք դնելու մասին հանձնարարագրում նշվում են արգելանք դնելու իրավական հիմքերը, ինչն այս պարագայում չի կատարվել, քանի որ գանգատաբերը հանձնարարագիր չի ստացել:

գ. Արգելադրման ենթակա է միայն այն գույքը, որն անհրաժեշտ է հարկային մարմնի կողմից վերահսկվող եկամուտների գծով պարտավորության կատարումն ապահովելու համար՝ հարկային մարմնի կողմից վերահսկվող եկամուտների գծով պարտավորությունների չափով: Հարկ վճարողի այլ գույքի վրա արգելանք դնելիս

կազմվում է արձանագրություն: Արձանագրությունում կամ դրա հավելվածում նկարագրվում և ըստ անվանումների նշվում են արգելադրվող գույքի անվանումը, քանակը, անհատական հատկանիշները, հաշվեկշռային արժեքները: Արգելանք դնելիս այն իրականացնող պաշտոնատար անձը յուրաքանչյուր դեպքի համար որոշում է սահմանափակման տեսակները, ծավալները՝ հաշվի առնելով գույքի հատկանիշները, սեփականատիրոջ կամ տիրապետողի համար դրա նշանակությունը և պարտավորության չափը, արձանագրությունը տրվում է հարկ վճարողին որպես գույքի արգելադրման որոշման անբաժանելի մաս, ինչը նույնպես չի կատարվել, քանի որ արձանագրություն չի ստացվել:

Ելնելով վերոգրյալից՝ գանգատաբերը խնդրում է անվավեր ճանաչել ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ աշխատակազմի իրավաբանական վարչության 8-րդ բաժնի գլխավոր մասնագետ Հ.Ղազարյանի և առաջատար մասնագետ Ա.Գալստյանի 04.11.2016 թվականի թիվ 033832 որոշումը, քանի որ այն ընդունվել է օրենքի խախտմամբ:

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովի եզրակացությունը.

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովը (այսուհետ նաև՝ Հանձնաժողով), ուսումնասիրելով սույն գործին առնչվող նյութերն ու ապացույցները եկավ հետևյալ եզրակացության.

Քննարկման ընթացքում նշվեց, որ ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ աշխատակազմի իրավաբանական վարչության պետը, քննարկելով «Վաղարշ» ՍՊԸ-ի վերաբերյալ վարչական վարույթի նյութերը պարզել է, որ համաձայն հարկային մարմնում առկա անձնական հաշվի քարտի տվյալների 11.10.2016թ. դրությամբ ընկերության չկատարված հարկային պարտավորությունները կազմում են 4.743.629 դրամ, որից ԱԱՀ-ի գծով 3.561.767 դրամ, որն առաջացել է 2016թ. օգոստոս ամսվա հաշվարկից, 11.08.2016թ. թիվ 1010604 ստուգման ակտից, շահութահարկի գծով 832.411 դրամ, որն առաջացել է 2016թ. 3-րդ եռամսյակի կանխավճարից և թիվ 1010604 ակտից, ինչպես նաև ԱԱՀ 10% 257.988 դրամ և շահութահարկ 10% 91.463 դրամ, որոնք նույնպես առաջացել են թիվ 1010604 ակտից:

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ աշխատակազմի իրավաբանական վարչությունում հարուցվել է վարչական վարույթ ընկերության չկատարված հարկային պարտավորությունները գանձելու վերաբերյալ՝ «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի 29.1 հոդվածով նախատեսված վարչական ակտ ընդունելու նպատակով, որի մասին 14.10.2016թ. ընկերության տնօրենը պատշաճ կերպով ծանուցվել է, սակայն վերջինս հրաժարվել է ծրարը ստանալուց, որի հետևանքով չի ներկայացել վարույթի նյութերին ծանոթանալու համար և որևէ բացատրություն չի տվել:

Արդյունքում, ղեկավարվելով «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի 29.1 հոդվածի և «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 55-րդ, 56-րդ, 58-րդ, 88-րդ հոդվածների դրույթներով ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ աշխատակազմի իրավաբանական վարչության պետի կողմից 20.10.2016թ. ընդունվել է թիվ 797/8 որոշումը «Վաղարշ» ՍՊԸ-ից 4.638.795 դրամ պարտավորության գումար գանձելու մասին:

Հարկ է նշել, որ «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի 29.1 հոդվածի համաձայն՝ հարկային պարտավորությունների գծով գումարների վճարումը սահմանված ժամկետից ուշացնելու դեպքում հարկային մարմինը կամ տեղական

ինքնակառավարման մարմինը որոշում է կայացնում հարկ վճարողից ժամանակին չվճարված գումարը գանձելու վերաբերյալ և այդ մասին պատշաճ ծանուցում վերջինիս: Մինչև գումարի գանձման վերաբերյալ որոշման անբողոքարկելի դառնալը պարտավոր անձի գույքի վրա կարող է արգելանք դրվել կամ սահմանափակում կիրառվել:

Իր հերթին, «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի 30.2 հոդվածի համաձայն՝ Գույքի արգելանքը հարկային մարմնի կողմից վերահսկվող եկամուտների գծով պարտավորության կատարումն ապահովելու նպատակով հարկ վճարողի գույքային իրավունքների սահմանափակման միջոցով հարկային մարմնի կողմից իրականացվող գործողություն է: Արգելադրումն իրականացվում է բանկային հաշիվներին առկա դրամական միջոցների արգելադրման, ինչպես նաև գույքի տնօրինման, տիրապետման կամ օգտագործման իրավունքի սահմանափակման միջոցով՝ հարկային մարմնի կողմից վերահսկվող եկամուտների գծով պարտավորությունների չափով:

Ելնելով վերոգրյալից՝ ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ նախագահի կողմից 04.11.2016թ. հրապարակվել է թիվ 033832 հանձնարարագիրը՝ «Վաղարշ» ՍՊԸ-ին պատկանող գույքի վրա 4.638.795 դրամ չկատարված պարտավորությունների չափով արգելանք դնելու վերաբերյալ: Այնուհետև, կայացվել է ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ հարկ վճարողի գույքի վրա արգելանք դնելու մասին 04.11.2016թ. թիվ 033832 որոշումը:

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ նախագահի 04.11.2016թ. թիվ 033832 հանձնարարագրի և ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ հարկ վճարողի գույքի վրա արգելանք դնելու մասին 04.11.2016թ. թիվ 033832 որոշման օրինակները 05.11.2016թ. փոստային ծառայության միջոցով ուղարկվել են ընկերության իրավաբանական հասցեով, որոնք հասցեատերը ստացել է 16.11.2016թ.: Այսինքն, գանգատում բերված պնդումները՝ ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ նախագահի 04.11.2016թ. թիվ 033832 հանձնարարագրի օրինակն ընկերությանը չներկայացվելու վերաբերյալ, հիմնավոր չեն:

Ըստ գանգատի, գույքի արգելանքը կարող էր կիրառվել միայն հարկային մարմնի կողմից վերահսկվող եկամուտների գծով պարտավորության չափով և դրա կատարումն ապահովելու համար, սակայն տվյալ դեպքում արգելադրված է «Վաղարշ» ՍՊԸ-ին սեփականության իրավունքով պատկանող անշարժ գույքը, տրանսպորտային միջոցները, ՀՀ առևտրային բոլոր բանկերում առկա բանկային հաշվեհամարները, ինչպես նաև դրամարկղը:

Վերոգրյալի կապակցությամբ հարկ է նշել, որ ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ հարկ վճարողի գույքի վրա արգելանք դնելու մասին 04.11.2016թ. թիվ 033832 որոշումը կայացվել է ՀՀ օրենսդրությամբ նախատեսված կարգով, քանի որ որոշման մեջ հստակ նշված է, որ արգելանքը դրվել է «Վաղարշ» ՍՊԸ-ին սեփականության իրավունքով պատկանող անշարժ գույքի վրա, տրանսպորտային միջոցների վրա, ՀՀ առևտրային բոլոր բանկերում առկա բանկային հաշվեհամարների վրա, ինչպես նաև դրամարկղի վրա՝ ընկերությունում առկա չկատարված հարկային պարտավորությունների չափով, այն է՝ 4.638.795 դրամի չափով:

Գանգատում նշված է նաև, որ ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ հարկ վճարողի գույքի վրա արգելանք դնելու մասին 04.11.2016թ. թիվ 033832 որոշումը չի պարունակում այն բոլոր էական փաստական և իրավաբանական հանգամանքները, որոնք վարչական մարմնին հիմք են տվել ընդունելու որոշումը, չի պարունակում այն իրավական հիմքերը, որոնց հիման վրա ընդունվել է այն: Այդ կապակցությամբ հարկ է նշել, որ

գանգատում բերված պնդումները հիմնավոր չեն, քանի որ 04.11.2016թ. թիվ 033832 որոշման մեջ հստակ նշված են բոլոր էական փաստական և իրավաբանական հանգամանքները, որոնք հիմք են հանդիսացել որոշումն ընդունելու համար, ինչպես նաև որոշմամբ մեջ նշված են այն բոլոր իրավական հիմքերը, որոնք հիմք են հանդիսացել տվյալ որոշումը կայացնելու համար:

Ելնելով վերոգրյալից՝ Հանձնաժողովը գտնում է, որ տվյալ դեպքում ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ հարկ վճարողի գույքի վրա արգելանք դնելու մասին 04.11.2016թ. թիվ 033832 որոշումը կայացվել է ՀՀ օրենդորության պահանջներին համապատասխան, այն հիմնավոր է և ենթակա է կատարման:

Ելնելով քննարկման արդյունքներից և ղեկավարվելով «Հարկային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 43.1-րդ հոդվածի, «Մաքսային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 37-րդ հոդվածի պահանջներով Հանձնաժողովը

ո ր ո շ ու մ է՝

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ հարկ վճարողի գույքի վրա արգելանք դնելու մասին 04.11.2016թ. թիվ 033832 որոշումը թողնել անփոփոխ, իսկ գանգատը՝ մերժել:

Սույն որոշմանը չհամաձայնվելու դեպքում այն ուժի մեջ մտնելու օրվանից երկու ամսվա ընթացքում կարող է բողոքարկվել տեսչական մարմինների միասնական բողոքարկման հանձնաժողով կամ ՀՀ վարչական դատարան:

Հանձնաժողովի նախագահ՝

Վ.ՄԻՐՈՒՄՅԱՆ